

ЕВРОПЕЙСКИ КОНСУЛТАНТ

Данъци за бизнеса

5/8

пазар на труда и заплати

данъци за бизнеса

институциите
в европейския съюз

данъци за граждани

образование

либерализация
и конкурентноспособност

еврофондове

развитие на селските райони,
земеделието и хВП

*Нашите клиенти усвоиха над 170 000 000 лв
с инвестиционните си проекти по
предприсъединителните
фондове на ЕС*

Cibola^E

*Нови
възможности
за:*

*Земеделието
Индустрията
Регионалното
развитие*

*от Европейските
фондове*

Ние знаем как ...

София 1113, ул. "Райко Алексиев" 46А, тел./факс: 02/ 971 29 22
<http://www.cibolabg.com>; e-mail: info@cibolabg.com

Данъчно облагане на бизнеса

Какви са тенденциите при данък печалба
в Европейския Съюз?

Колко са минималните ставки по ДДС?

Каква е структурата на акцизите в ЕС?

Каква е митническата политика на евросъюза?

**Авторски
колектив
на „Сибола“**

Отговорите на всички тези, а и много други въпроси
за данъците върху бизнеса в ЕС ще намерите
на страниците на петата книжка на вашия
„Европейски консултант“, разработен от „Дневник“
и „Сибола“.

Очаквайте **на 21 февруари**
шестата книжка –
„Либерализация и
конкурентоспособност“.

I. ДАНЪЧНА ПОЛИТИКА

1. Корпоративен данък

1.1. Уредба на корпоративния данък в България в първата година от евrochenството

Законът за корпоративното подоходно облагане (ЗКПО) урежда облагането на:

- ❖ печалбите на местни юридически лица
- ❖ определени доходи на чуждестранни юридически лица, реализирани от източник в България
- ❖ определени разходи, посочени в закона.

Някои лица, извършващи определени дейности, се облагат с алтернативен вместо с корпоративен данък:

- ❖ организатори на хазартни игри
- ❖ бюджетни предприятия
- ❖ лица, осъществяващи морско търговско корабоплаване
- ❖ дейността от опериране на кораби.

1.1.1. Задължени лица. Данъчна основа. Местни юридически лица

Основната категория задължени лица по реда на ЗКПО са местните юридически лица.

Местни юридически лица са:

1. Юридическите лица, учредени съгласно

българското законодателство

2. Дружествата, учредени съгласно Регламент №2157/2001 на съвета (т.нар. европейско акционерно дружество), и кооперациите, учредени съгласно Регламент №1435/2003 на съвета, когато седалището им е в страната и са вписани в български регистър.

Полезно е да знаете

Местните юридически лица се облагат с данъци по ЗКПО за печалбите и доходите си от всички източници в Република България и в чужбина.

Чуждестранни юридически лица

Чуждестранните юридически лица се облагат с данъци по ЗКПО за печалбите, реализирани чрез място на стопанска дейност в Република България, и други доходи, посочени в ЗКПО, с източник в Република България.

Данъчна основа за корпоративен данък

За да бъде определен корпоративният данък за годината, данъчно задълженото лице изчислява данъчен финансов резултат. Данъчният финансов резултат е счетоводният финансов резултат, преобразуван за данъчни цели по реда на ЗКПО. Когато след преобразуване данъч-

ният финансов резултат е положителен, е налице данъчна печалба, а когато е отрицателен - данъчна загуба.

Данъчната печалба е основата, върху която се прилага ставката от 10%, за да се определи подлежащият на внасяне корпоративен данък. Данъчната загуба може да бъде приспадната от данъчните печалби през следващите 5 години при определяне на корпоративния данък за тези години.

Данъчна основа, алтернативни данъци

Организатори на **хазартни игри** - данъкът се определя на базата на стойността на получените залози за съответната хазартна игра.

Бюджетни предприятия - облагат се с данък върху приходите от стопанска дейност.

Лица, осъществяващи морско търговско **корабоплаване**, за дейността от опериране на кораби. Тези лица могат да изберат да се облагат с данък, определен на базата на нетния тонаж на корабите, с които оперират.

Еднолични търговци

Едноличните търговци формират данъчната си основа (облагаемия доход) по реда на ЗКПО, но гължимият данък се определя по реда на Закона за данъците върху доходите на физическите лица.

Интересно

В Европейската комисия започва да се обсъжда нов амбициозен проект в областта на корпоративното подоходно облагане - „Обща консолидирана корпоративна данъчна основа“ (ОККДО). Създаването ѝ ще позволи на компаниите да осъществяват търговска дейност в рамките на вътрешния пазар, като следват едни и същи правила за изчисляване на данъчната основа за облагането на печалбата в различните страни - членки на ЕС.

Тя ще разреши съществуващите към настоящия момент данъчни проблеми при трансграничната дейност на компаниите и при реструктуриране на групите компании. От друга страна, ще се намалят фирмените разходи за изпълнение на техните данъчни задължения и многобройните изисквания на различните национални системи, както и случаите на двойно данъчно облагане или необлагане при взаимодействието на данъчните системи на държавите членки.

Очаква се консолидирането на данъчната основа да повлияе върху данъчната конкуренция и преместването на печалби в държави членки с по-ниски данъчни ставки.

Определянето на данъчните ставки по корпоративното облагане ще остане в прерогативите на страните членки, те ще прилагат своята данъчна ставка към дела си от консолидираната данъчна основа.

По всяка вероятност прилагането на общата данъчна основа няма да бъде задължително и компаниите, които искат, могат да бъдат облагани по изискванията на националното законодателство.

1.1.2. Данъчен финансов резултат. Ставки

Данъчен финансов резултат

Данъчният финансов резултат се получава, като счетоводният финансов резултат се преобразува с:

- ❖ данъчните постоянни разлики
- ❖ данъчните временни разлики
- ❖ определени суми, предвидени в закона.

Данъчни постоянни разлики

Данъчни постоянни разлики са тези счетоводни приходи или разходи, които не са признати за данъчни цели никога. Непризнат за данъчни цели разход означава, че при определяне на данъчния финансов резултат с този разход се увеличава счетоводният финансов резултат в годината на счетоводното отчитане на разхода и не се преобразуват счетоводните финансови резултати през следващите години. Непризнат за данъчни цели приход означава, че при определяне на данъчния финансов резултат с този приход се намалява счетоводният финансов резултат в годината на счетоводното отчитане на прихода и не се преобразуват счетоводните финансови резултати през следващите години.

Примери за непризнати за данъчни цели счетоводни разходи:

- ❖ разходи, несвързани с дейността
- ❖ разходи, които не са документално обосновани
- ❖ разходи за глоби и други санкции за нарушаване на нормативни актове, лихвите за просрочие на публични държавни или общински задължения
- ❖ разходи за дарения извън тези, за които е предвидено облекчение.

В закона изчерпателно са изброени всички разходи, които не са признати за данъчни цели.

Разходи за липси и брак

В закона е регламентирано, че определени разходи, възникнали в резултат на липси и брак на активи, са признати за данъчни цели, а други не са. Така например признати са разходите от липси и брак, когато те се дължат на непреодолима сила, технологичен брак, изтичане срока на годност.

Разходи за дарения

Разходите за дарения са признати за данъчни цели, когато даренията са направени в полза на определен кръг лица, изчерпателно посочени в закона, и са в рамките до определен размер, опреде-

лен като процент от счетоводната печалба (в общия случай - 10% от счетоводната печалба). Останалите разходи за дарения над допустимия в закона размер, както и дарения в полза на лица, които не са от изброените в закона (независимо от размера им), не се признават за данъчни цели.

Примери за непризнати за данъчни цели счетоводни приходи:

- ❖ приходи в резултат на разпределение на дивиденди от местни юридически лица
- ❖ приходи от лихви върху навънесени публични задължения, изплатени от държавните или общинските органи.

Данъчни временни разлики

Данъчни временни разлики са разходи или приходи, непризнати за данъчни цели в годината на счетоводното им отчитане, които ще бъдат признати през следващи години, когато настъпят условията за признаване съгласно закона. За разлика от данъчните постоянни разлики данъчните временни разлики представляват временно непризнати разходи/приходи.

Примери за данъчни временни:

- ❖ Разходи/приходи от последващи оценки (преоценки и обезценки) на активи/пасиви. Тези разходи/приходи не се

признават за данъчни цели в годината на счетоводното им отчитане, а в годината на отписване на актива/пасива, носител на данъчната временна разлика. Този рег не се прилага при финансовите институции по отношение на последващи оценки на финансови активи и пасиви. При финансовите институции разходите/приходите от преоценки на финансови активи и пасиви се признават за данъчни цели в момента на счетоводното им отчитане.

- ❖ Разходи за провизии за задължения. Разходите не се признават за данъчни цели в годината на заделяне на провизията, а в годината на погасяване на задължението, за което е заделена провизията.
- ❖ Разходите, свързани с неизплатени към 31 декември на текущата година доходи на наети от работодателя физически лица, се признават за данъчни цели, когато се изплати доходът на физическото лице, а не когато се начисли счетоводно разходът. Това данъчно третиране не се отнася за основното и допълнителното трудово възнаграждение.
- ❖ Разходи по натрупващи се неизползвани отпуски на персонала към 31 декември на текущата година. Тези разходи се признават за данъчни цели в годината, през която се изплатят отпуските.

❖ В определени случаи част от разходите за лихви не се признават през годината на счетоводното им отчитане, а през следващи години (режим на слаба капитализация).

1.1.3. Деклариране и внасяне на данъка

Авансови вноски

Данъчно задължените лица, които се облагат с корпоративен данък, следва да правят авансови вноски за този данък през текущата година, които се приспадат от дължимия годишен корпоративен данък. Авансовете вноски са:

❖ Месечни (за данъкоплатци, които са отчели данъчна печалба за предходната година) - авансовете вноски за първото тримесечие се правят на базата на данъчната печалба за годината преди предходната, а авансовете вноски за останалата част от годината се правят на базата на печалбата за предходната година.

❖ Тримесечни (за останалите данъкоплатци, които не правят месечни авансови вноски) - размерът им зависи от данъчната печалба за съответното тримесечие.

Деклариране и внасяне на корпоративен данък

Данъкоплатците следва да подадат годишна данъчна декларация и да внесат дължимия корпоративен данък в срок до

31 март на следващата година. Когато данъчната декларация и годишният финансов отчет са подадени по електронен път и данъкът е внесен до 31 март, лицето има право да ползва отстъпка в размер на 1% от дължимия корпоративен данък. Отстъпката не може да превишава 1000 лв. Облекчението може да се ползва и при подаване на годишната данъчна декларация за 2006 г.

Данъчни облекчения

В закона са предвидени данъчни облекчения за различни категории лица или дейности, изразяващи се в преотстъпване или намаляване на корпоративния данък. Регламентирани са данъчни облекчения за: лица, извършващи производствена дейност в райони с висока безработица; лица, наемащи безработни; лица, наемащи хора с увреждания; земеделски производители; кооперации.

Освобождение от облагане

Освобождават се от облагане с корпоративен данък: колективните инвестиционни схеми; лицензираните инвестиционни дружества от затворен тип и дружествата със специална инвестиционна цел. Освободени от облагане са сделките с акции и търгуеми права на акции на публични дружества, както и сделките с акции и дялове на колективни инвестиционни схеми, когато те са извършени на регулиран български пазар на ценни книжа.

1.1.4. Преобразуване на търговски дружества и кооперации

През 2007 г. е въведен нов режим на данъчно третиране при преобразуване на търговски дружества и кооперации. Режимът е в съответствие с изискванията на Директива 90/434/ЕИО (касаеща определени операции на преобразуване - вливане, сливане, прехвърляне на обособена дейност и др.). Новият режим на данъчно третиране е приложен както по отношение на преобразуване, в което участват само местни дружества, така и при преобразуване, в което участва и дружество от друга държава-членка на ЕС.

Операциите по преобразуване на дружества (вливане, сливане, отделяне, разделяне, прехвърляне на обособена дейност и замяна на акции и дялове), отговарящи

на определени критерии, се третират като междинни операции от данъчна гледна точка и не следва да е налице каквото и да било облагане към момента на преобразуване. По този начин се постига неутралност на данъчната система към подобен вид операции. Облекченият режим на данъчно третиране ще се прилага по отношение на преобразуванията в страната и в общността.

Когато е извършено преобразуване, което не попада в обхвата на облекчения режим, включително когато участва дружество от държава извън Европейския съюз, законът предвижда на данъчно облагане да подлежи разликата между пазарната цена на активите и пасивите и данъчната им стойност към момента на преобразуването.

С присъединяването на България към ЕС преструктурирането на бизнеса няма да има за резултат по-високи данъци за фирмите или техните акционери.

1.2. Данъци при източника

С данък при източника се облагат дивидентите и ликвидационните дялове, разпределени от местни юридически лица в полза на:

- ❖ чуждестранни юридически лица - дивидентите, разпределени в полза на дружества майки от държава - членка на ЕС, са освободени от облагане
- ❖ местни юридически лица, които не са търговци, включително на общини.

Данъкът се удържа от местните юридически лица, разпределящи дивидентите или ликвидационните дялове, и е в размер на 7%.

Приходите от дивиденти са освободени от облагане в местно дружество майка, когато са разпределени от същерно дружество от държава - членка на ЕС.

Местно дружество майка:

Местно дружество, което е притежавало или има намерение да притежава най-малко 15% от капитала на същерно дружество от държава - членка на ЕС, непрекъснато за период от поне 2 години.

Дъщерно дружество от страна - членка на ЕС

- ❖ дружество, в което най-малко 15% от капитала се притежават непрекъснато за период от поне 2 години от

местно (българско) дружество майка

- ❖ правната форма на дружеството попада в изброените в приложението към ЗКПО
- ❖ дружеството е местно лице за данъчни цели на дълга държава - членка на ЕС
- ❖ печалбата на дружеството се облага с данък върху печалбата в съответната държава (данъците са посочени в приложение към ЗКПО).

Полезно е да знаете:

С данък при източника се облагат и следните доходи на чуждестранни юридически лица:

- ❖ лихви и доходи от наем
- ❖ доходи от финансови активи, издадени от местни юридически лица, държавата и общините. Доходите от сделки с тези финансови активи също се облагат
- ❖ възнаграждения за технически услуги, авторски и лицензионни възнаграждения
- ❖ възнаграждения по договори за франчайз и факторинг
- ❖ доходи от недвижимо имущество или от сделки с недвижимо имущество
- ❖ възнаграждения за управление или контрол на българско юридическо лице.

Освобождаване на дивиденди е допустимо и когато те са получени от място на стопанска дейност.

Когато дружеството майка извършва разходи, свързани с управление на дъщерното дружество, се освобождават от облагане 95% от приходите от дивиденди вместо 100%.

Корпоративният данък се дължи със задна дата, в случай че дружеството майка е прекратило инвестицията си в дъщерното дружество преди изтичане на срока от 2 години.

Дивидентите са освободени от облагане с данък при източника, когато са разпределени от местно дъщерно дружество в полза на дружество майка от държава - членка на ЕС.

Местно дъщерно дружество

Дружество, в което най-малко 15% от капитала се притежават непрекъснато за период от поне 2 години от дружество майка от държава - членка на ЕС

Дружество майка от страна - членка на ЕС

❖ дружество, което е притежавало или има намерение да притежава поне 15% от капитала на местно дъщерно дружество непрекъснато за период от 2 години

❖ правната форма на дружеството попада в изброените в приложението към ЗКПО

❖ дружеството е местно лице за данъчни цели на друга държава - членка на ЕС

❖ печалбата на дружеството се облага с данък върху печалбата в съответната държава (данъците са посочени в приложение към ЗКПО).

Освобождаване от облагане на дивиденди е допустимо и когато те са разпределени към място на стопанска дейност.

Обезпечение на данъка при източника

❖ предоставяне на обезпечение, когато са разпределени дивиденди преди изтичане на двете години

❖ обезпечението е в пари или с банкова гаранция

❖ покрива пълния размер на данъка при източника

❖ обезпечението се освобождава при изтичане на двегодишния срок.

Данъкът е в размер на 10%. В случай че между България и съответната чужда държава е сключено споразумение за избягване на двойното данъчно облагане по отношение на облагането с данък при източника, се прилагат разпоредбите му.

1.3. Тенденции в облагането с корпоративен данък в някои гържави от ЕС

Гърция: През последните няколко години Гърция намалява значително корпоративния данък, като тенденцията и през следващите години е в посока намаление. Корпоративната данъчна ставка през 2001 г. бе намалена от 40% на 37.5%, през 2002 г. ставката бе намалена до 35%, през 2006 г. компаниите се облагаша с 29%, а през 2007 г. ставката е 25%. Ставката за граждански организации е 20%.

В Гърция дивидентите не се облагат с данък при източника, не се облагат групите компании, всички предприятия се облагат поотделно. Данъчните загуби в търговията, производството, селското стопанство, мините, хотелиерството и занаятчийството могат да се пренасят в продължение на пет години. Има определени ограничения в признаването на разходите на компаниите. Лихвите от ДЦК и банкови депозити се облагат с 10%, докато лихвите по заеми и лихви, получени от чужбина, се облагат с 20%.

Естония: През 2000 г. Естония проведе реформа по отношение на корпоративната данъчна система, като основната цел бе да се осигурят по-големи инвестиции и да се достигне до значителен икономически ръст. Основната идея на

реформата бе да се отложи облагането на печалбата до нейното разпределение. Данъчната ставка на реинвестираната печалба е 0%, а разпределената печалба се облага със същата ставка както доходите на физическите лица - 24%. С тази ставка се облагат представителните разходи, социалните разходи, даренията. Системата се прилага местни за Естония компании, както и за установено място на стопанска дейност на чуждестранни компании. С данък при източника в размер на 24% се облагат всички плащания към т.нар. офшорни компании като мярка за минимизиране на данъчното избягване и данъчните измами.

По отношение на облагане на компании майки и дъщерни предприятия Естония ползва дерогация до 2008 г.

Германия: През 2000 г. Германия намалява данъка върху неразпределената печалба от 45% на 40%, а през 2001 г. ставката, с която се облага неразпределената печалба, става 25%, а разпределената печалба се облага с 30%. За да се намали двойното облагане на печалбата едновременно с корпоративен данък и с данък върху доходите на акционера, 50% от разпределената печалба се облагат данък върху доходите на физическите лица и не се облагат с корпоративен данък.

Корпоративен данък в страните от ЕС

Страна - членка на ЕС	Данъчни ставки 2006 г.	Данъчни ставки 2007 г.
Австрия	25%	25%
Белгия	34%, 25% за малки и средни предприятия	34%, 25% за малки и средни предприятия
Кипър	10%	10%
Чехия	24%	24%
Гърция	29%	25%
Ирландия	12.5%	12.5%, 10% за малки компании
Латвия	15%	15%
Литва	15%	15%
Дания	28%	28%
Естония	24%, 0% за реинвестираната печалба	24%, 0% за реинвестираната печалба
Финландия	26%	26%
Франция	33.3%, 15% за малки и средни предприятия	33.3%, 15% за малки и средни предприятия
Германия	25%	25%
Унгария	17.5%	17.5%
Италия	37.3%	37.3%
Люксембург	22%, 20% за малки и средни предприятия	22%, 20% за малки и средни предприятия
Малта	35%	35%
Холандия	29%	29%
Полша	19%	19%
Португалия	25%, за малки и средни предприятия 20%-15%	25%, за малки и средни предприятия 20%-15%
Словакия	19%	19%
Словения	25%, 10% за компании, опериращи в специални икономически зони	25%, 10% за компании, опериращи в специални икономически зони
Испания	35%	35%
Швеция	28%	28%
Великобритания	30%, 19% за малки компании	30%, 19% за малки компании
България	15%	10%
Румъния	16%	16%
Средна ЕС-27	22.0%	21.6%

2. Данък върху добавената стойност

Законът за данък върху добавената стойност в сила от началото на 2007 г. регламентира ново данъчно третиране на ДДС в областта на търговията между държавите - членки на ЕС. В рамките на общия европейски пазар внос и износ не съществуват, във връзка с което се въвеждат няколко нови режима, които заместват досегашното облагане на вноса и износа за европейските държави.

По отношение на търговията със стоки между регистрирани по ДДС фирми в рамките на две различни държави членки са дефинирани две нови понятия - вътреобщностна доставка, която замества досегашния режим износ, и вътреобщностно придобиване, което замества досегашния режим внос.

Вътреобщностна доставка

Когато българска регистрирана фирма извършва доставка на стоки, които се транспортират до друга държава членка, и получателят е регистрирана по ДДС фирма, тази доставка вече няма да се третира като износ, а като **вътреобщностна доставка**, която се облага с нулева ставка. Това означава, че българският доставчик издава фактура, в която няма да начисли данък, а данъкът ще бъде начислен от получателя по ставката в държавата членка, към която се транспортират стоките.

Вътреобщностно придобиване

При обратния вариант стоките се придобиват от доставчик - регистриран в друга държава членка, а получател е регистрирана българска фирма и стоките се превозват от територията на друга държава членка към България, вече няма да е налице внос на стоките, а **вътреобщностно придобиване**. Европейският доставчик на практика извършва вътреобщностна доставка, за която няма да начисли данък, а българската фирма получател ще е задължена да начисли данъка по ставката в България.

За извършените вътреобщностни доставки и вътреобщностни придобивания регистрираните лица имат право на данъчен кредит.

Дистанционна продажба

Когато българска регистрирана фирма доставя стоки до друга държава членка и получател е нерегистрирано по ДДС лице в тази друга държава членка, не може да бъде приложен режимът на **вътреобщностна доставка** и придобиване, тъй като едната страна по сделката не е регистрирано лице. В тези случаи е налице дистанционна продажба.

При дистанционните продажби се изисква доставките да се облагат със ставката в България до момента, в който българската фирма доставчик не достигне съответния оборот за регистра-

ция по ДДС в другата държава членка. Когато европейска регистрирана фирма извършва доставки към български нерезистрирани лица и за текущата година оборотът от дистанционните продажби надхвърли 70 000 лв., тази европейска фирма трябва да се регистрира по ДДС в България. Продажбата, с която се достига този оборот, подлежи на облагане с данък по закона.

Тристранна операция

Отново във връзка с търговията между регистрирани по ДДС фирми е въведено и понятието **тристранна операция** - доставят се стоки от лице, регистрирано в държава членка А (прехвърлител), към лице, регистрирано в държава членка Б (посредник), което от своя страна доставя тези стоки към лице, регистрирано в държава членка С (придобиващ). Стоките обаче се транспортират директно от държава А към държава С. В тези случаи прехвърлителят извършва вътреобщностна доставка към посред-

ника, за която не се начислява данък. Посредникът извършва доставка на стоките към придобиващия, като мястото на изпълнение на тази доставка е държавата С, т.е. извън територията на страната. Тази доставка се документира с фактура, в която не се начислява данък, но в нея изрично се отбелязва, че задължен да начисли данъка е придобиващият в държава С.

Данък се начислява от получателя на стоките, когато той е регистриран по ДДС в България, ако стоките се доставят от регистрирана европейска фирма и монтажът и инсталацията на стоките са за сметка на доставчика.

По отношение на вноса и износа от България към трети страни и територии (извън територията на общността) няма промени. При внос данъкът ще се начислява от митническите органи, а доставките, свързани с износ, са дефинирани като доставки с нулева ставка и право на данъчен кредит.

1.2. ДДС - минимални ставки, процедури, правни аспекти

Данъчна основа

Променени са правилата за формиране на данъчната основа - вече няма да включва неустойките и лихвите за забава, като не съществува и регулация на основата при продажба на загуба. Това означава, че данък може да се начислява и върху основа, по-ниска от себестойността или данъчната основа при придобиване или внос.

Задължителна, доброволна и специална регистрация

Прагът за задължителна регистрация от 50 000 лв. се запазва, но в него вече се включват и доставките, облагаеми с нулева ставка. В същото време се дава възможност за **доброволна регистрация** без оглед на реализирания оборот. Това означава, че всяко лице, което извършва икономическа дейност, може да се регистрира по ДДС. Запазен е и принципът на право на приспадане на данъчен кредит за активите, придобити преди датата на регистрацията по закона. Това право обаче може да бъде упражнено само за налични активи, които са произведени, придобити или внесени не по-рано от 5 години от датата на регистрацията (за недвижимите имоти - 20 години).

Въвежда се и една **специална регистрация** за лица, които извършват вътреоб-

щностни придобивания. Когато нерегистрирана по ДДС фирма, включително данъчно незагължено юридическо лице (министерства, общини, лечебни заведения, неправителствени организации и т.н.), осъществяват вътреобщностни придобивания за текущата година над 50 000 лв., за тези лица ще възникне задължение за регистрация на основание вътреобщностни придобивания. Задължението за тази специална регистрация възниква преди осъществяване на придобиването, с което лицето надхвърля прага от 50 000 лв., като това придобиване също подлежи на облагане с данък. Веднъж регистрирано, лицето има задължение да начислява ДДС за всяко облагаемо вътреобщностно придобиване на стоки, които се доставят от регистриран в друга европейска държава доставчик до територията на страната. Тези лица нямат право да начисляват данък за другите извършвани от тях доставки и нямат право на данъчен кредит за начисления при придобиването данък. Независимо че са регистрирани по ДДС на това специално основание, тези лица трябва да следят оборота от извършваните от тях доставки и при достигане на прага за задължителна регистрация от 50 000 лв. за тях възниква задължение за регистрация на общо основание.

Доставки на услуги

Доставките на услуги от регистрирано по ДДС лице в България към регистрирано лице по ДДС в друга държава членка

- когато се извършват транспортни услуги, свързани със стоки, които се превозват от България към територията на друга държава членка, както и посреднически услуги във връзка с тези транспортни услуги, мястото на изпълнение на тези услуги е държавата членка, която е издала ДДС номера на получателя. Това означава, че българският доставчик няма да начислява данък за тези услуги, а задължен да начисли данъка е получателят на услугата, и то по ставката в държавата членка, където е регистриран. В тази връзка и българските регистрирани фирми, които получават такива услуги от регистрирани европейски фирми, трябва да начисляват ДДС по ставката в България. Подобно е положението и при получаване на т.нар. интелектуални услуги, за които задължен да начисли данъка е получателят в България, и то независимо дали фирмата е регистрирана по ДДС.

Начисляване, плащане на данъка и данъчен кредит

Запазен е принципът, че данъкът става изискуем на датата на възникване на данъчното събитие или на датата на авансовото плащане, като данъчен документ следва да се издаде в 5-дневен срок от датата, на която данъкът е станал изискуем. **Данъчната ставка е запазена в размер на 20 на сто.**

По отношение на правото на данъчен кредит има съществени промени. Запа-

зен е принципът, че данъчният кредит се упражнява в данъчния период, за който е възникнал, или в някой от следващите три поредни едномесечни периода.

Полезно е да знаете

Право на данъчен кредит възниква за получателя, при условие че разполага с фактура и независимо от това дали доставчикът е начислил данък в дневника за продажбите и в справката-декларация по ДДС.

Изискването за начисляване на данъка при доставчика досега създаваше много проблеми на получателите по доставката, които бяха потърпевши от действията на доставчиците си. Шеста директива обаче изисква правото на данъчен кредит да се упражнява безусловно при наличие на данъчен документ, издаден от регистриран доставчик, и този принцип е имплементиран в новия закон.

Освен това се дава възможност данъчен кредит да се ползва и когато лицето осъществява доставки с място на изпълнение извън територията на страната, които биха били облагаеми, ако бяха с място на изпълнение на територията на страната. За целите на данъчния кредит за облагаеми се считат и извършваните от доставчика финансови и застрахователни услуги, когато

получател по тях е лице, което не е установено на територията на общността. При стария режим доставчиците нямаха право на данъчен кредит, когато извършваха доставки с място на изпълнение извън територията на страната, т.е. в случаите на т.нар. износ на услуги. Това правеше услугите на българските доставчици неконкурентни, тъй като сумата на данъка, която не се ползваше като данъчен кредит, се включваше в цената на услугите.

Корекции на ползван данъчен кредит се правят както и досега - когато със стоките или услугите се извършват освободени доставки, както и в случаите на липси и брак. В същото време обаче режимът на корекциите на ползван данъчен кредит е облекчен. На първо място, корекции няма да се правят, ако са изминали над 5 години от годината на упражняване на данъчен кредит (за недвижимите имоти 20 години). Освен това, ако например дадена стока е използвана 2 години за извършване на облагаеми доставки и впоследствие започне да се използва или за освободени доставки, или както за облагаеми, така и за освободени доставки, вече няма да се връща целият размер на ползвания данъчен кредит, а само част от него - тази, която съответства само на оставащите години (до изтичане на 5-годишния срок), през които стоката/услугата ще се ползва за освободени или както за облагаеми, така и за освободени доставки. Друг изцяло нов момент е възможност-

та лицата да ползват данъчен кредит за стоки, за които не са упражнили правото си, тъй като са осъществявали само освободени доставки, но впоследствие със същите стоки те започват да извършват и облагаеми доставки.

Тримесечната процедура за приспадане на данък е запазена, като срокът за възстановяване след тази процедура е 45-дневен. Съкратен 30-дневен срок за възстановяване е налице, когато лицето е извършило облагаеми доставки с нулева ставка над 30% от всички извършени от него облагаеми доставки. Запазен е и 10-дневният срок за възстановяване на ДДС, когато лицето е получило разрешение от министъра на финансите във връзка с реализиране на инвестиционен проект.

Дава се възможност лицата да извършат корекции в случаите на погрешно съставени документи, включително и в случаите, когато за облагаема доставка е издадена фактура, без да е начислен данък или обратното.

Правото на данъчен кредит е безусловно, стига получателят да разполага с фактура, в която доставчикът е посочил на отделен ред данъка. С други думи, правото на данъчен кредит не е обвързано с никакви формални действия от страна на доставчика. Ето защо системата на ДДС сметката в контекста на новите условия и изисквания на ЗДДС не е необходима за бизнеса.

Ставки на ДДС по държави

Държава	Ставка		Съкр.
	Стандартна	Редуцирана	
Австрия	20%	12% или 10%	MwSt.
Белгия	21%	12% или 6%	BTW, TVA, MWSt
България	20%		DDS = ДДС
Кипър	15%	5%	ФПА
Чехия	19%	5%	DPH
Дания	25%		moms
Естония	18%	5%	km
Финландия	22%	17% или 8%	ALV Moms
Франция	19.6%	5.5% или 2.1%	TVA
Германия	19%	7%	MwSt./USt.
Гърция	19%	9% или 4.5%	ФПА
Унгария	20%	5%	AFA
Ирландия	21%	13.5%, 4.8% или 0%	CBL VAT
Италия	20%	10%, 6%, или 4%	IVA
Латвия	18%	5%	PVN
Литва	18%	9% или 5%	PVM
Люксембург	15%	12%, 9%, 6%, или 3%	TVA
Малта	18%	5%	TVM
Холандия	19%	6%	BTW
Полша	22%	7%, 3% или 0%	PTU/VAT
Португалия	21%	12% или 5%	IVA
Румъния	19%	9%	TVA
Словакия	19%		DPH
Словения	20%	8.5%	DDV
Испания	16%	7% или 4%	IVA
Швеция	25%	12% или 6%	Moms
Великобритания	17.5%	5% или 0%	VAT

3. Акцизи

Акцизът като косвен данък е един от данъците, представляващ важен фискален инструмент на тържавата. Приходите от акциза се формират от течни горива, тютюневи изделия, алкохол и алкохолни напитки и други стоки. Тенденцията е към все по-голямо разширяване на обхвата и усъвършенстване на структурата на акцизните стоки.

3.1. Структура на акцизите

Структурата на акцизите в България започна да се хармонизира още през 1999 г. Постигнато е значително съответствие на българското данъчно законодателство в областта на акцизите с това на европейската общност в това отношение:

3.1.1. Алкохол и алкохолни напитки

Спиртни напитки

Структурата на акциза върху спиртните напитки е в съответствие с изискванията на чл.21 от Директивата на съвета 92/83 ЕИО. Облагането се извършва като абсолютна сума в левове за хектолитър чист алкохол, измерен при температура 20 градуса по Целзий. Определена е единна ставка, която се прилага за всички видове спиртни напитки.

Пиво

Българското законодателство се хармонизира с изискванията на чл.2 от Директива 92/83 ЕИО чрез включване в дефиницията на пивото „и/или всяка стока, представляваща смес от пиво и безалкохолни напитки, с код по МТ 2206 и в двата случая с действително алкохолно съдържание в обемно изражение, превишаващо 0.5 обемни процента“.

Всички видове бира се облагат с един и същ акциз за литър завършено изделие в страните от Европейския съюз (евро за хектолитър/градус на Плато или евро за хектолитър/градус алкохол на завършено изделие). В българското законодателство облагането на пивото е с единна ставка в левове за хектолитър/градус на Плато и се въведе през 2002 г.

Междинни продукти

Съгласно чл.17 (1) от Директива на съвета 92/83 ЕИО междинните продукти са всички стоки, които са с действително алкохолно съдържание, не по-малко от 1.2 обемни %, но не повече от 22 обемни % и не попадат в частта пиво, непенливо и пенливо вино, други напитки, получени от ферментация без вино и пиво.

В българското законодателство те са обособени като отделна група „Междинни продукти“ със Закон за изменение и допълнение на Закона за акцизите от 01.01.2003 г.

3.1.2. Тютюневи изделия

Цигари

Структурата на акциза за облагане на цигарите е в съответствие с Директива 92/79 ЕИО относно сближаване на данъците върху цигарите. В българското законодателство за цигарите се прилага смесена система за облагане, състояща се от специфичен акцизен данък за единица изделие и пропорционален акцизен данък, изчислен на основата на продажната цена на дребно. От 01.01.2006 г. цигарите се обособиха в една група „Цигари“, с което се премахна разделението им на две групи - „Цигари с филтър“ и „Цигари без филтър“.

Пури и пурети

Структурата на акциза за облагане на пурите и пуретите у нас е в съответствие с изискванията на чл.3 (1) от Директива 92/80 ЕИО, а именно сближаване на данъците на обработения тютюн с изключение на цигарите.

Тютюн, предназначен за пушене (за лула и цигари)

Структурата в това отношение е в съответствие с изискванията на чл.3 (1) от Директива 92/80 ЕИО. Определен е специфичен данък за 100 грама и процент, изчислен на основата на продажната цена.

3.1.3. Минерални горива и минерални масла

В тази област българското законодателство започна да се хармонизира още през 2004 г. с европейското, като се премина от облагане в левове за тон към облагане в левове за 1000 литра. Предстои обаче да се извърши още много работа в това направление, тъй като искането на нашата страна бе прието за преходен период от 5 години (до 31.12.2010 г.) по отношение прилагането на минималната акцизна ставка в страните от ЕС върху безоловния бензин, която е 359 EUR за 1000 литра (702 лв./1000 литра) и 7 години (до 31.12.2012 г.) по отношение прилагането на минималната акцизна ставка в страните от ЕС върху дизеловото гориво и керосина, която е 330 EUR за 1000 литра (645 лв./1000 литра), от Директива на съвета 92/82 ЕИО.

3.1.3. Разширяване на облагането с акциз

Действащото в момент акцизно законодателство в страната включва облагането на електрическата енергия и възглицата, както е в страните на Европейския съюз.

Република България спазва поетия ангажимент да хармонизира данъчното законодателство в тази област, като въведе акциз за тези стоки през 2007 г. със следните ставки за:

- ❖ за възлицата и кокса - 0.30 лв. за гига-джаул.
- ❖ за електрическата енергия - 1.00 лв. за мегаватчас.

Тези ставки са преходни и са договорени с Европейския съюз, тъй като са два пъти по-малки от минималните за общността, постигнати още през 2004 г. Нашата страна ще достигне минималния им размер през 2010 г.

3.2. Размер на акцизните ставки

Директивите за ставките определят минималните ставки за акцизите:

За спиртните напитки

Размерът на акциза в България е достигнал минималния за общността - 550 евро за хектолитър чист алкохол. В момента той е 1100 лева (561.56 евро) за хектолитър чист алкохол, измерен при температура 20 градуса Целзий. Република България е поела ангажимент да достигне размера до датата на присъединяване.

От 01.01.2007 г. е въведен акциз и за етилов алкохол (ракия), произведен в специализиран малък обект за дестилране - 550 лв. за 1 хектолитър чист алкохол.

За пивото

Размерът на ставката в Република България е достигнал минималния за общността съгласно чл.6 от Директива на

съвета 92/83 ЕИО - 0.748 евро за хектолитър/градус Plato. В нашата страна в момента е 1.50 лева (0.767 евро) на хектолитър/градус Plato и е въведен със Закона за акцизите от 01.01.2005 г.

За междинните продукти

В Република България размерът на акциза е в рамките на минималния за общността съгласно чл.4 от Директива на съвета 92/83 ЕИО - 45 евро за хектолитър завършен продукт.

В съответствие с това тази група продукти у нас се облага със ставка 90 лева (46 евро) за 1 хектолитър краен продукт.

За тютюневите изделия

Република България въведе единна ставка по отношение на цигарите със Закона за изменение и допълнение на Закона за акцизите, влязъл в сила от 01.01.2006 г. Тя пое ангажимент за преходен период от 3 години до 31.12.2009 г. по отношение прилагането на минималната акцизна ставка върху цигарите да е в размер на 62.5% от цената на гребно на най-продаваната марка цигари съгласно чл.2 от Директива на съвета 92/79 ЕИО. Размерът на ставката е, както следва:

- ❖ за тютюн за пушене (за лула и цигари) - 4.50 лева за 100 грама плюс 10% от продажната цена на производител, съответно вносител

- ❖ за пури и пурети - 270 лева за 1000 къса.

За кафе и екстракти от кафе

Акцизът за производителите (вносителите) на кафе се определя, като цената на производител (вносител) се умножи по ставката за 1 килограм. Тя е за:

- ❖ кафе печено - 1.00 лева за килограм
- ❖ кафе сурово - (не печено) - 0.70 лева за килограм
- ❖ екстракти от кафе - 1.50 лева за килограм
- ❖ прахообразни смеси със съдържание от екстракт на кафе над 10% - 1 лев за килограм.

За автомобили

Употребявани автомобили

- ❖ с мощност на двигателя над 120 kW до 150 kW по системата DIN - 35 лв. за 1 kW
- ❖ с мощност на двигателя над 150 kW по системата DIN - 60 лв. за 1 kW
- ❖ с мощност на двигателя над 126 kW до 157.5 kW по системата SAE - 33,33 лв. за 1 kW
- ❖ с мощност на двигателя над 157.5 kW по системата SAE - 57.14 лв. за 1 kW.

Нови автомобили

- ❖ сегментин лева + 90 лв. за 1 kW за разликата над 120 kW по системата DIN
- ❖ сегментин лева + 85.71 лв. за 1 kW за разликата над 126 kW по системата SAE.

За бензин

- ❖ **Безоловен бензин** - в ЕС ставката е единна. Минималната ставка за общността за безоловния бензин е 359 евро за 1000 литра.

У нас размерът на ставката също е единен. Със Закона за акцизите и данъчните складове от 01.01.2007 г. тя е 635 лв. за 1000 литра (325 евро).

Република България ще увеличава постепенно размера на акциза до достигане минималния за общността и от 1 януари 2011 г. той ще бъде 710 лв. за 1000 литра (363 евро).

За газьол за задвижване

Размерът на акциза у нас за облагане на газьола за задвижване (дизел) е 535 лв. за 1000 литра (274 евро за 1000 литра срещу 330 евро за 1000 литра минимален за общността - чл. 5 (1) от Директива на съвета 92/82/ЕИО).

За газьол, предназначен за отопление

В Република България газьолът, предназначен за отопление, се облага със същата акцизна ставка, както този за задвижване.

В страните от ЕС минималният акциз е 21 евро за 1000 литра.

У нас се предвижда да се въведе диференцирана ставка за облагането с акциз на газьола, предназначен за отопление, със Закона за акцизите и данъчните складове, но това да стане реалност на 01.01.2008 г.

За газьол, предназначен за обработка на земеделска земя от земеделски производители, одобрени за финансово подпомагане по Закона за подпомагане на земеделските производители.

В Република България газьолът, предназначен за обработка на земеделска земя от земеделски производители, одобрени за финансово подпомагане по Закона за подпомагане на земеделските производители, се облага с 50 лв. за 1000 л. (ДВ, бр.105 от 2006 г., в сила от 01.01.2007 г.).

В страните от ЕС минималният акциз е 21 евро за 1000 литра.

За втечен нефтен газ (LPG)

Република България въведе облагането с акциз на втечения нефтен газ (LPG)

за задвижване със Закона за изменение и допълнение на Закона за акцизите от 01.01.2002 г.

Минималният размер на акциза за облагане на втечения нефтен газ (LPG) и метана за задвижване в общността съгласно чл. 7 (1) от Директива на съвета 92/82/ЕИО е 100 евро за 1000 kg, като в Република България той е 340 лв. за тон (174 евро). Със Закона за акцизите и данъчни складове, който е в сила от 01.07.2006 г., се въведе нулева ставка за облагането с акциз на втечения нефтен газ (LPG), предназначен за отопление. Нулевата ставка се прилага за втечен нефтен газ (LPG) в съдове, използвани за отопление и за битови нужди и отговарящи на изискванията, определени в правилника за прилагане на закона.

Минималният за общността също е 0 евро за 1000 kg.

За тежки горива

Минималният акциз за общността е 29 лева (15 евро за 1000 kg), (чл.6 от Директива на съвета 92/82/ЕИО).

И в Република България тежките горива се облагат с акциз. Със Закона за акцизите и данъчните складове, който е в сила от 01.01.2007 г., размерът на акциза достигна минималния за общността и е 30 лв. за 1000 kg.

За керосин

В Република България размерът на ставката за облагане с акциз на керосина, използван като гориво за двигатели, е по-нисък от минимума за общността - 485 лв. за 1000 литра (248 евро за 1000 л.), срещу 330 евро за 1000 л минимален акциз за общността).

Предвижда се размерът на акциза за облагане на керосина постепенно да достигне минималния за общността, като Република България следва договорените с ЕС преходни периоди.

За керосин, предназначен за отопление

В Република България керосинът, предназначен за отопление, се облага със същата акцизна ставка, както този за задвижване.

В страните от ЕС акциза е 0 евро за 1000 литра.

У нас се предвижда да се въведе диференцирана ставка за облагането с акциз на керосина, предназначен за отопление, със Закона за акцизите и данъчните складове, но това да стане реалност на 01.01.2008 г.

За керосин, предназначен за обработка на земеделска земя от земеделски производители, одобрени за финансово подпомагане по Закона за подпомагане на земеделските производители.

В Република България керосинът, предназначен за обработка на земеделска земя от земеделски производители, одобрени за финансово подпомагане по Закона за подпомагане на земеделските производители, се облага с 50 лв. за 1000 л. (ДВ, бр.105 от 2006 г., в сила от 01.01.2007 г.).

В страните от ЕС минималният акциз е 21 евро за 1000 литра.

II. МИТНИЧЕСКА ПОЛИТИКА

1. Промени в митническата политика, произтичащи от членството на България в ЕС

Свободно движение на стоки

Съществени от гледна точка на митническата материя в европейското законодателство са разпоредбите, съдържащи се в учредителните, впоследствие осъвременени договори на ЕС (Договора за създаване на Европейска икономическа общност, Договора за създаване на Европейската общност за атомна енергия и Договора за Европейския съюз) и договорите за присъединяване на страните членки при предишните разширявания - т.нар. първично законодателство на Европейския съюз.

Текстовете предвиждат следните принципни правила относно митническия съюз:

- ❖ митата при вноса и износа и таксите с равностоен ефект са забранени между търговските членки. Тази забрана се прилага и по отношение на митата с фискален характер
- ❖ няма да се прилагат и никакви количествени ограничения в търговията между страните освен тези, допустими като изключения за гарантиране на здравето, сигурността и националните богатства на страната.

Режимът на свободно обръщение ще наложи промени в дислокацията на контролните органи (митници, гранични ветеринарни и фитосанитарни служби) по общата граница на България с Гърция и Румъния. Граничните учреждения там ще останат да функционират само като вътрешни, и то при необходимост. Обратно, на външната граница на ЕС прилаганите мерки ще се засилят, за да се изпълнят изискванията за контрол преди допускането на стоките за свободно обращение на единната митническа територия на ЕС.

Промени в ставките на митата - Обща митническа тарифа

Общата митническа тарифа (ОМТ) дава възможност за прилагане на унифицирани мита към стоките, внасяни от т.нар. трети страни, независимо от страната членка, за която са предназначени. Общата митническа тарифа (ОМТ) още от датата на въвеждането ѝ чрез Договора за създаване на ЕИО определя митата при внос в Европейската общност и е отражение на общата търговска политика на митническия съюз към внасяните стоки. Чрез Общата митническа тарифа се прилага принципът вътрешните производители да са в свободна конкуренция, честно и равностойно на пазара с производителите от външните на ЕС страни.

Общата митническа тарифа обхваща въпросите за:

- ❖ обезпечаване на правата и задълженията на хората в митническото законодателство
 - ❖ търговията на стоки в Европейския съюз; вносни и износни такси; европейски митнически тарифи; класификация на стоки и техния произход
 - ❖ навлизането на стоки на територията на Европейския съюз - представянето на стоки пред митница, митническо деклариране, временно складиране на стоки на митница
 - ❖ третиране на стоки от трети страни, които се предвижват по транзитна процедура
 - ❖ стоки, които се намират под митническа процедура, стоки със свободно движение, транзитни стоки, износ
 - ❖ свободни зони и безмитни магазини.
- В момента Общата митническа тарифа се обновява, като се стреми да постигне следните цели:
- ❖ електронни декларации и електронен обмен на данни
 - ❖ съществуващите митнически процедури и режими да се опростят и намалят
 - ❖ използването на опростените процедури да се разшири
- ❖ да се променят ролята и действието на граничните митнически офиси
 - ❖ да се променят правата и отговорностите на търговците и превозвачите
 - ❖ нови методи за прилагането на митническото законодателство.

Полезно е да знаете

Можете да направите справка за дължимите мита по Общата митническа тарифа на интернет адрес: http://tariff.customs.bg:55080/tariccm/tariccm/main_BG.

Тези улеснения в митническото законодателство ще намалят също и разходите на фирмите, а на търговците ще позволи да получават по-голяма печалба чрез възможностите, предлагани от IT процедурите и единния пазар.

Сравнителен анализ на прилаганите мита в ЕС и в България

	ЕС	България
•Средна ставка промишлени стоки	• 3.7% [4.1% по СТО]	• 8.67% [8.59% за 2005]
•Средна ставка селскостопански стоки	• 16.5 %	• 22.89%

2. Ролята на митническите администрации на страните членки

Митниците на страните членки като цяло носят голяма част от отговорността за управлението на Митническия съюз - една от основите, на които е изграден Европейският съюз.

В повечето страни членки митниците участват в съответствие с националните си отговорности и в много дейности, свързани с борбата срещу незаконния трафик на наркотици, порнографски материали и срещу организираната престъпност. Те подпомагат и работата на много други служби (полиция, имиграционни служби, ветеринарни и фитосанитарни органи и други). Митниците изпълняват националните си задължения, от една страна, и задълженията, произтичащи от директно приложимото законодателство на общността, едновременно и без да правят разлика между тях.

Събраните мита от която и да било митническа администрация на страна членка представляват традиционни собствени ресурси на Европейския съюз и се превеждат в бюджета на общността. Право на митническата администрация, която ги е събрала, е да задържи 25 на сто от събраните мита за покриване на разходите по събиране.

Промяна в ролята на митниците по събиране на приходи

Ролята на митниците традиционно се свързва със събирането на мита, които представляват значителна част от бюджета на общността. Митниците продължават да извършват тази важна задача, но в резултат на големия брой намаления, произтичащи най-вече от преговорите, проведени от Европейския съюз в Световната търговска организация, увеличаването на преференциалните споразумения на общността с трети страни и различните автономни мерки процентът на вносните мита намалява.

Трябва да се отчете и ролята на митниците по отношение събирането на данък добавена стойност (ДДС) - също част от бюджета на общността. Митниците обикновено са първата и последна официална контактна точка за внасяните и изнасяните стоки, които подлежат на облагане с ДДС.

Важно е обаче да се отбележи, че при вътреобщностните сделки ДДС няма да се събира от българската митническа администрация. Независимо от това информацията, събрана при извършване на митническия контрол, ще се предоставя на всички други компетентни органи, така че последователните митнически и данъчни действия ще останат важен елемент при дейността, насочена срещу измамата.

3. Митническата политика във вторичното законодателство на ЕС

Вторичното законодателство по отношение на митническия съюз обхваща 779 отделни регламента с над 10 500 страници, разпределени по следния начин:

- ❖ общи разпоредби, които обхващат основно митническия кодекс и правилника за неговото прилагане (Регламент (ЕИО) №2913/92 и Регламент (ЕИО) №2454/93) и Регламент (ЕИО) №918/83 за освобождаване от мита вноса на стоки, предназначени за определени цели т.нар. митнически облекчения
- ❖ разпоредби относно взаимното митническо сътрудничество за прилагане от митниците на елементи от Общата селскостопанска политика
- ❖ разпоредби относно съдебните процедури и наказанията
- ❖ разпоредби относно международното митническо сътрудничество, обхващащо всички страни извън общността, с които ЕС има действащи международни договорености.
- ❖ регламенти с базовите митнически инструменти, съдържащи разпоредби относно митническите тарифи, стойността за митнически цели, произхода на стоките - общо около 214
- ❖ регламенти, съдържащи разпоредби относно прилагането на Общата митническа тарифа, включително тарифните квоти, суспендиране и други тарифни мерки - общо над 400
- ❖ специфични митнически правила относно свободното движение на стоките, включително разпоредби на общностния транзит и митническите икономически режими

TARIC

Всички митници на страните членки работят в една обща законова рамка, основана на гореспоменатите разпоредби за прилагане и на Общата митническа тарифа, но на оперативнo ниво 25-те различни администрации с различни национални отговорности трябва да работят като една, когато прилагат това законодателство. Инкорпорирането на законодателството в Интегрираната тарифа на общността (TARIC), която обединява повече от 4000 законодателни акта на общността в едно електронно издание, оказва огромно влияние върху прилагането на търговската и икономическата политика.

Полезно е да знаете

Можете да получите достъп до документите от системата на TARIC на интернет адрес: http://ec.europa.eu/taxation_customs/dds/bg/tarhome.htm.

Ако конкретни условия, които предлага тарифната политика на Европейския съюз, не са изгодни за бизнеса у нас, това

следва да се консултира колкото е възможно по-скоро с отговорните институции и експертите, участващи вече в заседанията на органите на Съвета на ЕС и на Европейската комисия. Целта е в случаите, когато това е възможно, исканията да бъдат отчитани и съобразявани при подготовката на новите регламенти, които ние ще прилагаме директно след датата на присъединяване.

4. Преходни мерки

За разлика от други области като околна среда, земеделие и други в обхвата от законодателството, отнасящо се до митническия съюз, не са предвидени преходни периоди за изграждането му, тъй като това би противоречало на самата дефиниция на понятието - свободно движение на стоките на цялата митническа територия и общи мита при вноса и износа към стоките от която и да било „трета страна“. Определени са основни правила, за които обществеността трябва да е информирана предварително, за да е ясно основанието за еднаквото третиране на икономическите субекти на митническите територии на страните членки по отношение прилагането на митническото законодателство.

4.1. Принципи на прилагане. Доказателствени средства

Базов принцип при разширяването на Европейския съюз е, че **към момента на присъединяване** стоки, които са в свободно обръщение (внос) в България или в страна - членка на ЕС, ще се считат за поставени в **свободно обращение** в рамките на **разширената** общност на основание на договорите за ЕС и Договора за присъединяване, който е неразделна част от тях. Този принцип ще се прилага също към стоки, ако те са били поставени преди присъединяването на страната под митнически режим (например

транзит или временен внос) и които се освобождават за свободно обращение след датата на присъединяване. В тези случаи обаче т.нар. общностен статут на стоките трябва да бъде доказан, за да се избегне възможността стоки, върху които не се били налагани никакви мита, да се възползват неоправдано от присъединяването.

Стоките, които към датата на присъединяването са временно складираны или са под едно от митническите направления или един от режимите (временно складиране, митническо складиране, активно или пасивно усъвършенстване и др.) в разширената общност (страните членки, включително България и Румъния), или които се транспортират в рамките на разширената общност, след като са били предмет на формалности при износ, се освобождават от мита и други мерки при деклариране за свободно обращение в рамките на разширената общност при представяне на едно от следните доказателства:

а) документ за преференциален произход, надлежно издаден или съставен преди датата на присъединяване съгласно Европейското споразумение за асоцииране на България или ЦЕФТА споразумението (които съдържат т.нар. правило за невъзстановяване на мита)

б) доказателство за доказване на статут от общността по който и да било от начините, посочени в член 314в от

Регламент (ЕИО) №2454/93

в) карнет АТА, издаден преди датата на присъединяване в държава членка или в България.

За целите на издаването на доказателствата, посочени в буква б) по-горе, „стоки от общността“ са стоки, които са:

изцяло получени на територията България и които не съдържат стоки, внесени от други страни или територии; или

- ❖ внесени от страни или територии, различни от България и допуснати за свободно обращение; или
- ❖ получени или произведени в България, или само от стоки, изцяло получени у нас или от стоки от гореспоменатите два вида.

Доказателство за произход, надлежно издадено от „трети страни“ или съставено в рамките на преференциални споразумения, сключени между България и тези страни (например Македония), или издадено или съставено в рамките на националното законодателство на България, се приема, при условие че:

а) придобиването на такъв произход придава преференциално тарифно третиране на основата на преференциалните тарифни мерки, съдържащи се в споразумения или в договорености, които

общността е сключила със или е приела по отношение на тези трети страни; и

б) доказателството за произход и транспортните документи са били издадени или съставени не по-късно от деня преди датата на присъединяване на България; и

в) доказателството за произход е предоставено на митническите власти в срок от четири месеца от датата на присъединяване.

Полезно е да знаете:

Когато стоките са били декларирани за допускане за внос в България преди датата на присъединяване, доказателство за произход, издадено или съставено впоследствие съгласно преференциални споразумения или договорености в сила в България към датата на вноса, може да се приеме, при условие че е предоставено на митническите власти в срок от четири месеца от датата на присъединяване.

Разрешенията, с които е предоставен статут на „одобрен износител“ в рамките на споразуменията, сключени с „трети страни“, ще се запазят, при условие че:

а) такава разпоредба също се съдържа в споразуменията, сключени от тези

„трети страни“ с общността преди датата на присъединяване; и

б) одобрените износители прилагат правилата за произход, предвидени в тези споразумения.

Тези разрешения се заменят с нови разрешения, издадени съгласно условията на законодателството на общността, не по-късно от една година след датата на присъединяване. На практика това означава, че ще се запази статутът на одобрен износител само за фирмите, получили такъв за търговските си сделки с Македония, Хърватия и вероятно Израел.

За целите на проверка на представени доказателства се прилагат разпоредбите относно определението на понятието „стоки с произход“ и методи за административно сътрудничество на съответните споразумения и договорености. Искания за последваща проверка на тези доказателства се приемат от компетентните митнически власти на настоящите държави членки и на България за период до три години от издаването на съответното доказателство за произход и могат да бъдат извършени от тези власти до три години от приемане на доказателството за произход в подкрепа на декларация за свободно обращение.

4.2. Преходни мерки за стоки под митнически режими

Временно складиране и митнически режими, които са започнали преди присъединяването, се завършват или приключват съгласно условията на законодателството на общността. Когато завършването или приключването поражда митническо задължение, размерът на вносните мита, който следва да се заплати, е този, определен към момента на възникване на митническото задължение в съответствие с Общата митническа тарифа и заплатената сума се счита за собствени ресурси на общността.

Митническо складиране

Процедурите за **митническо складиране**, предвидени в членове 84 до 90 и 98 до 113 от Регламент (ЕИО) №2913/92 и членове 496 до 535 от Регламент (ЕИО) №2454/93, се прилагат към новите държави членки при спазване на следните специфични разпоредби:

❖ когато размерът на митническо задължение е определен на базата на вида на вносните стоки, стойността за митнически цели и количеството на вносните стоки към момента на приемане на декларацията за тяхното поставяне под режим митническо складиране и тази декларация е била приета преди датата на присъединяване, тези елементи се определят от

законодателството на съответната нова държава членка, приложимо преди датата на присъединяване.

Активно усъвършенстване

Процедурите за **активно усъвършенстване**, предвидени в членове 84 до 90 и 114 до 129 от Регламент (ЕИО) №2913/92 и членове 496 до 523 и 536 до 550 от Регламент (ЕИО) №2454/93, се прилагат към новите държави членки при спазване на следните специфични разпоредби:

❖ когато размерът на митническото задължение е определен на базата на вида на вносните стоки, тяхното тарифно класиране, количеството, стойността за митнически цели и произхода на вносните стоки към момента на тяхното поставяне под режима и когато декларацията за поставяне на стоките под режима е приета преди датата на присъединяване, тези елементи се определят от законодателството на съответната нова държава членка, приложимо преди датата на присъединяване

❖ когато приключването поражда митническо задължение, за да се поддържа равенство между титулярите на разрешения, установени в настоящите държави членки и тези в новите държави членки, от датата на присъединяване се заплаща компенсаторна лихва върху дължимите вносни мита сборове съгласно условията на законо-

гателството на общността

- ❖ ако декларацията за активно усъвършенстване е приета по система с възстановяване, възстановяването се извършва при условията на законодателството на общността от и за сметка на новата държава членка, когато митническото задължение, по отношение на което е поискано възстановяването, е възникнало преди датата на присъединяване.

Пасивно усъвършенстване

Процедурите за **пасивно усъвършенстване**, предвидени в членове 84 до 90 и 145 до 160 от Регламент (ЕИО) №2913/92 и членове 496 до 523 и 585 до 592 от Регламент (ЕИО) №2454/93, се прилагат към новите държави членки при спазването на следните специфични разпоредби

- ❖ член 591, втора алинея от Регламент (ЕИО) №2454/93 се прилага mutatis mutandis към временно изнесени стоки, които са изнесени временно от България преди датата на присъединяване.

Разрешенията, които са били издадени преди датата на присъединяване за прилагане на митническите режими, посочени в член 4, параграф 16, з), г) и ж) от Регламент (ЕИО) №2913/92, са в сила до края на тяхната валидност или една година след датата на присъединяване, което от двете настъпи по-рано.

Временен внос

Процедурите за **временния внос**, предвидени в членове 84 до 90 и 137 до 144 от Регламент (ЕИО) №2913/92 и членове 496 до 523 и 553 до 584 от Регламент (ЕИО) №2454/93, се прилагат към новите държави членки при спазването на следните специфични разпоредби:

- ❖ когато размерът на митническо задължение е определен на базата на вида на вносните стоки, тяхното тарифно класиране, количеството, стойността за митнически цели и произходът на вносните стоки към момента на тяхното поставяне под режима и когато декларацията за поставяне на стоките под режима е приета преди датата на присъединяване, тези елементи се определят от законодателството на съответната нова държава членка, приложимо преди датата на присъединяване
- ❖ когато приключването поражда митническо задължение, за да се поддържа равенство между титулярите на разрешения, установени в настоящите държави членки и тези в новите държави членки, от датата на присъединяване се заплаща компенсаторна лихва върху дължимите вносни митни сборове съгласно условията на законодателството на общността.

Възникване на митническо задължение

Процедурите за **възникване на митническо задължение**, вземане под отчет и последващо събиране, предвидени в членове 201 до 232 от Регламент (ЕИО) 2913/92 и членове 859 до 876а от Регламент (ЕИО) №2454/93, се прилагат към България при спазване на следните специфични разпоредби:

- ❖ събиране се извършва съгласно условията на законодателството на общността. Въпреки това, когато митническото задължение е възникнало преди датата на присъединяване, събирането се извършва съгласно условията в сила в България преди присъединяване - от нея и в нейна полза.

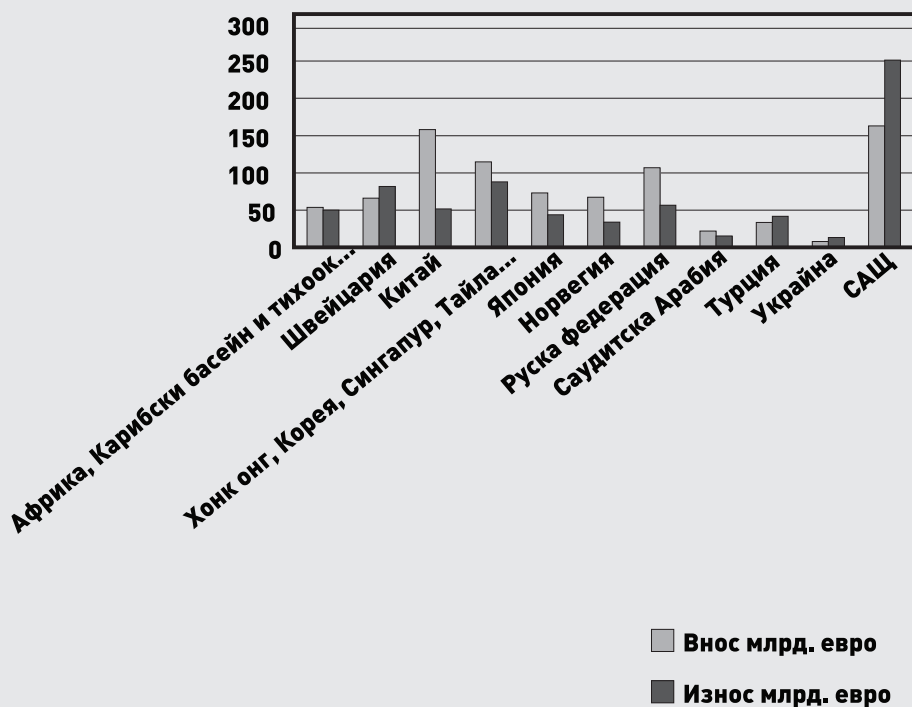
Възстановяване и опрощаване на мита

Процедурите за **възстановяване и опрощаване на мита**, предвидени в членове 235 до 242 от Регламент (ЕИО) 2913/92 и членове 877 до 912 от Регламент (ЕИО) №2454/93, се прилагат към България при спазване на следните специфични разпоредби:

- ❖ възстановяване и опрощаване на мита се извършва съгласно условията, предвидени в законодателството на общността. Въпреки това, когато митата, за които се иска възстановяване или опрощаване, се отнасят за митническо задължение, възникнало преди датата на присъединяване, възстановяването и опрощаването се извършват съгласно условията в сила в България преди присъединяване от нея и за нейна сметка.

Внос и износ на държавите от ЕС-25 с основни търговски партньори

Външна търговия на ЕС-25

III. ПРОЦЕДУРИ ПО РЕГИСТРАЦИЯ НА ФИРМА

Процедурите за регистрация на юридически лица в отделните гържави членки се различават значително. Общите елементи от процедурата могат да бъдат обобщени в следните етапи:

- ❖ регистрация на уникално наименование (фирма)
- ❖ внасяне на изискуемия учредителен капитал (ако се изисква)
- ❖ официална заверка (удостоверяване) на подписи на учредителите
- ❖ подготовка на фирмени удостоверителни знаци (печат, бланки и т.н.)
- ❖ внасяне на документите за разглеждане от компетентния орган в гържавата членка (съд, особена юрисдикция, агенция)
- ❖ допълнителни регистрации (в търговска камара, данъчна регистрация, регистрация като осигурител)

❖ внасяне на гържавни и местни такси.

Необходимите за регистрацията документи обикновено включват дружествен договор или устав, заявление (в много случаи по образец), удостоверение за внесен капитал или направена апортна (непарична) вноска, удостоверение за правното състояние на учредителите на дружеството.

Полезно е да знаете:

Повече информация за конкретните процедури, необходимите документи и разходите по учредяване и регистрация на търговски дружества и клонове можете да откриете на www.doingbusiness.org

На този интернет адрес ще откриете информация за 175 страни. Сайтът се поддържа от Световната банка и съдържа информация още за данъчното облагане, общественото осигуряване и други важни за бизнеса въпроси.

БТК ВРЪЗКА ВСЕКИ ДЕН И ПО ВСЯКО ВРЕМЕ С ШЕСТ ЕВРОПЕЙСКИ ГРАДА

18* см./мин.

Културно и търговско средище

*Цена за разговор с ДДС. За абонати на Стандартен план на БТК до фиксирани мрежи.

БТК

ГОВОРИ БЕЗ ГРАНИЦИ

БТК За тебе е

www.btc.bg